

A legkeservesebb lépés.

Bécs, október 27.

Százezer embert vesztettek eddig az angolok a Dardanelláknál. A százkilencven napig tartó német-francia háboruban a németek összes vesztesége 123.453 ember volt, ezek között 40.080 halott. Negyvenezer halott! Ennyi ma egy útközben esik el!... Amellett a Dardanellák csak mellék hadszíntér! *Milner* lord az angol felsőházban bizonyos kesernyés mellékzettel jelentette ki, hogy a szalonikii vállalkozás ép jókor jó: alkalmat nyújt a Dardanella-akció abbahagyására. Vége szakad tehát egy „vállalkozásnak“, mely százezer ember életébe került. Ha Anglia megkérdi önmagától, mi okból és célból kezdte meg ezt a vállalkozást: nem talál rá választ. Vajjon veszélyben forgott-e a Márvány-tengeren valamilyen, akár legtávolabb álló angol érdek is? Harmincegynehány évvel ezelőtt Anglia még háborúra készült, hogy Konstantinápolyt ne kerülhessen az orosz sas karmai közé. Vajjon ennyi idő alatt csaknyán megváltozhatott volna annyira a világ, hogy most százezer ember életét áldozta fel, hogy ugyanazt a Konstantinápolyt a cár jogára alá juttassa?! A Dardanella-kalandba úgy látszik, csak azért bocsátkoztak, mert valamilyen sikerre volt szükség és azt hitték, hogy ott olcsó siker és nem százezer halálával járó kudarc kínálkozik. Mellékharcra mentek, mert a főhadszíntéren sehogysem tudtak előbbre jutni. Mivel a németekkel nem bírtak Belgiumban és Franciaországban, nekiestek a töröknek. Hogy a Németország elleni kudarcot elleplezhessék, kitalálták, hogy Konstantinápolyban dől el a világháború sorsa. Most meg Szerbiában... Ez már nem az igazi háború, amely abból áll, hogy az egyik csoport megtámadja az ellenségét, hogy azt megsemmisítse, a másik védekezik ezen támadás ellen, hogy meg ne semmisüljön. Ez a siker után való hajsz, szinte színházi hatásra való törekvés. Komédiának mondanók, ha nem tudnák, hogy százezer ember életébe került. Életével is megvédeni a hazát: ez a háború egyetlen értelme és mentése és ezt meg is érti minden nép. De hogy Gallipolin százezer ember vesztse el életét, amely mindegyiknek annyira kedves volt, politikai siker kedvéért, amely százezer ember élete árán is csúf kudarcra vált, az borzalmas is, gyalázatos is. Ha az antant népei elmélnék ezen ilyen vállalkozásokon, ugyancsak elvinnék az ily vállalkozások rendezőinek a kedvét a játéktól.

Ugyan meddig bolondították még magukat az antant nemzetei azzal, hogy majd itt, majd ott kell harcolniuk a győzelemért? Elvégre tizenöt hónap elegendő idő ahhoz, hogy végül is kíváncsiak lehessenek arra, mikor lesz vége? Mert hogy tizenöt hónap eredményei döntöttek, azon csak nem kételkedhetik sem az angol, sem a francia.

Mit ért el eddig az antant? Ha Oroszország elérte azt, hogy ahelyett, hogy szétzúzza volna Ausztriát és Magyarországot, legkulturáltabb részei ellenségei kezében van, ha Franciaország odajutott, hogy Elzász-Lotharingia visszaszerzése helyett Belgiumot és Franciaország tekintélyes részeit tartja megszállva — még pedig egy álló esztendő óta — Németország, ha Anglia tizenöt hónap alatt nem tudta Németországot megfojtani, ellenben a saját világhatalmának az épülete minden sarkában inog és recseg, mit várhatnak akkor a jövőtől? Semmit és százszor is semmit!

Viselhetik tovább is a háborút, feláldozhatják az emberek további hekatombáit, okozhatnak még több fájdalmat és szenvedést, nyomort és bajt, de elérni semmit sem fognak. Ennek a háborúnak a sorsa már már eldőlt. Jól tudják és érzik ezt ők maguk is: onnan az új hadszínterek beteges keresése, ahol esetleg kedvezőbb esélyek kínálkoznak. A fájdalmas és nyilvánvaló önámítás berzenkedése ez. Vajjon nem gondolnak arra, hogy a huzás-halasztás csak rosszabbítja a helyzetüket? Aki az antant-hatalmak államférfiai közül igazán szereti a népet, aki nem akarja nemzetének a teljes elvérzését, annak fel kellene ordítania és

odakiáltania a vezetőknek: Vessétek végét a nemzetgyilkolásnak és kérjétek békét!

Azt várják, hogy annyira elgyöngüljenek nemzeteik, hogy még a reményre — vagy a büntetésre — se legyen erejük? Az a tanácstalanság, amely most az összes antant-hatalmaknál annyira nyilvánvalóvá vált, annyira le nem tagadható, mintha a helyzet igazi felismerésének az előhírnöke volna. Mintha Pétervárott ép úgy, mint Párisban és Londonban, nemkülönbön Rómában kezdenék belátni, hogy a háború minden további napja csak növeli a bajt és leveretésüket csak kétségtelenebbé teszi. Már nem tudják, mitévők legyenek. Ettől az érzéstől már csak egy lépés annak a belátásához, hogy nemcsak nem tudják már, mit tegyenek, de már nem is tudnak semmit sem csinálni. Csak egy lépés már, de a legkeservesebb, mert egyjelentőségű a győzelemtől való lemondással, ami ellen minden nemzet büszkesége fellázad. Ez a lemondás nem fog már holnapra bekövetkezni, de az antant tanácstalanságán már átdereng az a remény, hogy már nem lehet messzire az az idő, amikor kénytelen-kelletlen be kell látniuk, hogy a háború sorsa voltaképpen már eldőlt és itt az ideje, hogy békekötésre gondoljanak.

Három millió korona hadikölcsönre.

A közgyűlés leszavazta a háztulajdonosokat

(Saját tudósítónktól.) A törvényhatósági bizottság dr. *Cicatricis* Lajos főispán elnöklésével szendán tartotta rendes havi közgyűlést, melyet három órai tárgyalás után be is fejezett. A közgyűlésen főképen a katonai számlásdíjak körül keletkezett nagyobb zaj, melyben a háztulajdonosok huzták a rövidebbet.

A törvényhatósági bizottság nagy helyesléssel fogadta el a 3 milliós kölcsönjegyzésről és a gyermekvédelemről szóló tanácsi előterjesztéseket.

A közgyűlésről az alábbi részletes tudósításban számolunk be:

A padsorok még meglehetősen üresek voltak mikor a főispán a közgyűlést megnyitotta. A közgyűlés első pontja a polgármester havi jelentése volt, melyet *Rack* Lipót jegyző olvasott fel, mely után *Mihalovics* Dezső interpellált a Kálvária-uti vasuti átjáró rossz állapota miatt.

Az interpellációra dr. *Somogyi* Szilveszter polgármester azzal válaszolt, hogy a vasuti átjáró rossz állapotáról tudomása van s ennek jókarba való hozására vonatkozólag már intézkedett a szabadkai s a szegedi máv. üzletvezetőségekhez, amelyeknek hatáskörébe ez a vasuti átjáró tartozik.

Ezután az indítványokra tért át a közgyűlés.

Dr. *Krausz* József azt indítványozta, hogy a háborúban elesettek és megrokkantak családjainak nagyobb segélyt kell juttatni, mivel az állam által nyújtott évi 280 korona megcsufolása a háborúban elesett hősöknek. Irjon fel tehát a közgyűlés a kormányhoz, hogy ezt az ügyet másképen rendezze.

A tanács javasolta a felirat kiildését, a mit a közgyűlés el is határozott.

Vajda Béla magyaranyu szövetkezet alakítását indítványozza, melyben a város 50 százalékkal venne részt. A szövetkezetnek külön tehenészete, gazdasága és árucsernoka lenne. A tanács javasolja, hogy az indítványt szakbizottság elé utasítsák.

A közgyűlés így határozott.

Vajda Bélának egy másik indítványa azt kívánja, hogy a város létesítsen hadsegítési alapot a villamos, mozi és színházjegyek megadóztatásával.

A tanács ezt később és a fényvüzési adóval együttesen kívánja tárgyaltatni.

Ezt a tanácsi javaslatot is elfogadta a törvényhatósági bizottság.

Cserzy Mihály azt kérte, hogy a tisztviselők háborús segélyét még a miniszter

jóváhagyása előtt utalja ki a közgyűlés. Minthogy a miniszteri jóváhagyás épen a közgyűlés napjára érkezett meg, *Cserzy* Mihály indítványa tárgytalanná vált.

Somlyódy István kir. vezető járásbíró arra vonatkozólag terjesztett be indítványt, hogy a város a tanítóknak is adjon fizetési előleget.

A közgyűlés — a tanács javaslatára — teljesíti a kérelmet s az ügyet a szervező és pénzügyi bizottság elé utalta, hogy a szabályrendeleten, mely a kérelem teljesítésének útjában áll, ennek megfelelő módosítást eszközöljön.

Taschler Endre főjegyző bejelentette, hogy az új nyugdíjszabályrendelet egy része már most életbe lépett.

Dr. *Szalay* József főkapitány arról referált, hogy azt a két közgyűlési határozatot, mely a piaci szedők igazolványainak megvonására és a kofáknak a piacról 11 óráig való eltiltására vonatkozik, törvényes alap hiányában nem lehet végrehajtani. A főkapitány javasolta, hogy a piaci szabályrendeletet a következő szakasszal módosítsa a közgyűlés:

„A város tanácsa jogosított arra, hogy a nagyban való vásárlás rendjét időnkint szabályozza.“

Dr. *Krausz* József köszönetet mond a főkapitánynak, mert látja, hogy mindenképen intézkedni kíván a közönség érdekében, kéri azonban, hogy a kofákat számmal lássák el, hogy ha valakit inzultálnak, meg lehessen ismerni a renitenskedőt.

A főkapitány nem tartja ezt szükségesnek, hiszen minden kofánál van igazolvány s majdnem mindenütt van már elárúsító tábla.

A közgyűlés elfogadta a főkapitány előterjesztését.

Dr. *Szalay* József ezután az alsótanyai gyermekhalandósággal kapcsolatban tette meg előterjesztéseit, melyeket már ismertettünk.

SZÉCSI EDE

bank- és váltó-üzlete

Kigyó-utca 5. sz.

hivatalos aláírási helye

a most kibocsátásra kerülő

6%-os

III. hadi kölcsön-rek

Jegyzések nálam bejelenthetők az eredeti hivatalos feltételek mellett.

Kivánatra a jegyzett kötvényekre kölcsönt nyújtok

80% erejéig

1917. december 31-ig biztosított

5% kamattal mellet